

ذره‌بین

طالبان باید خودش را ثابت کند

✎ اخباری که از افغانستان درباره عملکرد طالبان می‌رسد نشانگر این است که بیشتر باید درباره این جریان تامل کرد و به عبارتی هنوز برای قضاوت درباره این‌که آیا ماهیت این گروه تغییر کرده و طالبان امروز با طالبان دیروز فرق می‌کند زود است. چند مساله را می‌توان به عنوان دلایل این ماجرا ذکر کرد.
اولا این‌که در سطح سران طالبان شاهد اختلافاتی هستیم و رهبران این گروه به دو یا چند طیف میانه‌رو و افراطی تقسیم می‌شوند.
دلیل دوم این‌که بدنه طالبان متأثر از جریان‌های تندرو است و عمداً نیروهایی هستند که بی‌سوادند و آموزش‌هایی که دیده‌اند عمدتاً آموزش‌های ایدئولوژیکی است که داخل پاکستان به آنها داده شده است و اگر تحت فرمان جریان‌های تندرو قرار گیرند شاهد رفتار افراط‌گرایانه از سوی آنها خواهیم بود.
بنابراین اکنون باید منظر ماند که طالبان خودش را اثبات کند و قرار نیست هیچ کشوری در مقام توجیه طالبان و پاک کردن سوابق آن برپاید.
هنوز هیچ کشوری طالبان را به رسمیت نشناخته است بنابراین جریانی که در حال حاضر تلاش می‌کند خودش را در حکومت تثبیت کند باید رفتاری از خود نشان دهد که ناظر به تغییر جدی و جوهری این گروه است و اثبات کند که قابلیت تعامل را دارد.
شرط عقلانیت سیاسی، همین است و ما اگر امروز بدون هیچ سند معتبری بگوییم طالبان تغییر کرده و درصدد پاک کردن گذشته این گروه و برخی رفتارهای فعلی آنها برآییم یکبار به شرایطی مواجه می‌شویم که در پنجشیر یا در خود ارگ ریاست جمهوری میان شبکه حقانی و ملا برادر اتفاق افتاد.
باید این موضوع را در نظر داشت که تغییر چند نفر از طالبان به این معنا نیست که کلیت این جریان تغییر کرده است. همان طور که مشاهده کردیم ملابرادر کسی است که به میانه‌روی اعتقاد دارد و به دنبال این بود که دولت فراگیر تشکیل دهد اما نتیجه آن چه شد؛ درگیری داخل ارگ و گوشه‌گیری ملابرادر در قندهار و شکل گیری یک دولت موقت کاملاً افراطی و تندرو.
الان گزارش‌های متعددی از افغانستان منتشر می‌شود که نشان‌دهنده پاکسازی قومی از سوی طالبان در برخی ولایت‌ها از جمله قندهار دایکندی، پنجشیر، تخار و برخی جاهای دیگر است.
بنابراین باید از طالبان درباره این رفتار سوال کرد.

طالبان به دنبال این است که از سوی جامعه جهانی به رسمیت شناخته شود و منابع ارزی در اختیارش قرار گیرد.
اینها اهرم‌هایی است که برای محک‌زدن طالبان وجود دارد.
طالبان باید خودش را اثبات کند و لازمه اثبات طالبان، همان مواضعی است که جناب آقای رئیسی در اجلاس شانگهای در گفت‌وگو با سران شانگهای و بیانیه مشترک اعلام کردند.
یعنی حفظ یکپارچگی افغانستان، دفاع از ملت افغانستان و لزوم تشکیل یک دولت فراگیر متشکل از همه اقوام و طوایف و مذاهب.
اینها شاخص‌های دقیقی است که طالبان اگر می‌خواهد خودش را نشان دهد چاره‌ای جز این اقدامات ندارد.
در حال حاضر گزارش‌های مختلفی از اعدام و تیرباران و برخی رفتارها در افغانستان می‌رسد که ممکن است طالبان، مسوولیت آنها را به عهده نگیرد و بگوید تندروی بوده یا کار داعش یا القاعده بوده است.
طالبان باید اثبات کند که آیا صلاحیت به‌دست‌گرفتن سکان امور و تشکیل دولت مشارکتی را دارد یا نه.
نباید بی‌جهت طالبان را توجیه کرد چرا که در این صورت با شرایط غیرقابل پیش‌بینی و شوکه‌آور مواجه می‌شویم.

طالبان از نظر من همان طالبان است مگر این‌که خلاف آن ثابت شود زیرا از نظر عقلانیت سیاسی، گذشته و رفتار فعلی طالبان در صحنه تحولات افغانستان نشان می‌دهد که طالبان بر همان مبنای گذشته رفتار می‌کند و اگر ادعا دارد که تغییر کرده است باید این تغییر را ثابت کند.
طالبان گروهی است که در دو سال گذشته با توجه به توافقاتی که با آمریکا داشته از هرگونه اقدامی که حتی منجر به ریختن یک قطره خون از بینی یک آمریکایی شود پرهیز کرده اما در همین چند وقت اخیر بیش از ۸۰۰۰ نفر از مردم افغانستان اعم از نظامی و غیرنظامی و کودک کشته شده‌اند.
مسوولیت اینها متوجه طالبان است.
بنابراین در شرایط فعلی بهتر است با تامل نسبت به طالبان برخورد کرد و بهترین سیاست همان است که رئیس جمهور کشورمان اعلام کردند.

سران طالبان درباره برخی از تصاویر منتشر شده در خصوص برخی اعدام‌ها در افغانستان سکوت کرده‌اند

عکس؛ AP

کابینه میقاتی رای اعتماد گرفت

نمایندگان پارلمان پس از چند ساعت بحث و بررسی به کابینه پیشنهادی میقاتی رأی اعتماد دادند. ۸۵نماینده به کابینه میقاتی رأی مثبت و ۱۵نماینده رأی منفی دادند. میقاتی در جلسه رأی اعتماد گفت: «بدون کمک پارلمان نمی‌توانیم موفق شویم. امیدواریم که دولت و پارلمان با هم متحد باشند.» میقاتی ۴مرداد از سوی میشل عون مأمور تشکیل کابینه شد. لبنان از مرداد سال گذشته تاکنون دولت رسمی نداشت. /النبشه

انتشار برخی تصاویر که ادعا می‌شود طالبان در مناطق مختلف افغانستان

دست به خشونت زده را چگونه می‌توان تحلیل کرد؟

هشدار قرمز!

✎ اوضاع داخلی افغانستان همچنان آشفته است. در برخی مناطق افغانستان شاهد وقوع انفجارها و حوادث تلخی هستیم که منجر به کشته‌شدن غیرنظامیان و مردم بیگناه شده است. از سوی دیگر، انتشار تصاویر ویدئویی که ادعا می‌شود مربوط به اعدام برخی مبارزان پنجشیر توسط طالبان و همچنین برخی اقدامات خشونت‌آمیز منتسب این گروه می‌باشد، بازتاب‌های در داخل و خارج این کشور داشته است. طالبان برخی از این موارد را تکذیب و در قبال برخی دیگر سکوت کرده‌اند.

حسین یاری
بخش بین‌الملل

معمای اعدام‌ها

اخیرا تصاویری با مضمون اعدام یکی از فرماندهان ارشد جبهه پنجشیر توسط طالبان منتشر شده است. فراتر از آن، برخی منابع مدعی شده‌اند که طالبان برخی غیرنظامیان در این ولایت را که سلطه طالبان بر آن منطقه را نپذیرفته و قصد فرار از آن منطقه را داشته‌اند، تیرباران کرده و در گوری دسته‌جمعی دفن نموده است. این تصاویر در حالی منتشر می‌شود که افکار عمومی افغانستان، خواستار ایجاد صلح، ثبات و دوری از خشونت و رفتارهای غیرانسانی در ولایت‌های مختلف این کشور (از جمله پنجشیر) هستند. در مقابل، به تازگی تصاویری منتشر شده که حضور نیروهای پنجشیر در خط مقدم جنگ با عناصر طالبان را نشان می‌دهد. حامد سیفی و ژنرال صالح محمد ریگستانی از فرماندهان اصلی احمد مسعود همراه با دیگر نیروهای او در کوه‌های پنجشیر دیده می‌شوند. جبهه مقاومت ملی، به رهبری احمد مسعود، بعد از تصرف قدرت از سوی گروه طالبان در پنجشیر ایجاد شد. طالبان در قبال هر یک از این تصاویر و فیلم‌ها، موضعگیری منحصر به فردی نکرده، اما کلیت وقوع جنایاتی از این دست را توسط اعضای خود تکذیب کرده است. بخشی از اعدام‌های صورت‌گرفته، علیه فرماندهان میدانی و طرفداران جبهه پنجشیر صورت گرفته و تصاویر ویدئویی آنها نیز ثبت و ضبط شده است. برخی تحلیلگران معتقدند که سران طالبان به جای تکذیب این موارد، باید به سوی تسویه درونی خود و پاکسازی این گروه از عناصر افراطی روی بیاورند، خصوصا آنکه برخی در خصوص نفوذ برخی اعضای داعش در میان طالبان نیز هشدار داده‌اند.

اوضاع در پنجشیر و افغانستان مبهم است

این روزها، تصاویر و ویدئوها در فضای مجازی روایتگر اوضاع جاری در افغانستان هستند. همین مساله بر ابهامات موجود در خصوص رویکرد واقعی طالبان افزوده است. از سوی دیگر، منابع رسانه‌ای وابسته به طالبان تاکید دارند که روایات رسانه‌های غربی و برخی رسانه‌های منطقه‌ای از آنچه امروز در افغانستان می‌گذرد، بر پایه دروغ‌پردازی، اغراق یا ارائه روایتی یکطرفه از ماجرا صورت می‌گیرد. حتی طالبان برخی فیلم‌های منتشر شده با ادعای جنایات این گروه را ساختگی قلمداد می‌کند. شاید یکی از مهم‌ترین دلایل در این خصوص، تلفیق سه عنصر پیچیدگی، ابهام و سرعت تحولات در افغانستان باشد. به عنوان مثال، منابع اطلاع‌رسانی در حوزه پنجشیر بسیار متناقض است. واقعیت این است که دیگر کسی مسوولیت تحولات پنجشیر را نمی‌پذیرد و بیشتر پنجشیر در اختیار طالبان قرار دارد. در عین حال، هر یک از گروه‌های درگیر در پنجشیر، روایت خاص خود را از صحنه نبرد و متعلقات آن مطرح می‌کنند.

آمریکا، داعش و دیگران

در تجزیه و تحلیل رفتارهای اخیر طالبان در افغانستان، باید دو مولفه ثابت را در نظر گرفت و بر اساس آنها، به قضاوت و تحلیل تحولات جاری در این کشور پرداخت: نخست این‌که نمی‌توان تحولات جاری در افغانستان را بدون در نظر گرفتن متغیری به نام داعش مورد تجزیه و تحلیل قرار داد. این متغیر منحوس مدتهاست در افغانستان و شبه‌قاره هند سر بر آورده و تحت نظارت نهادهای امنیتی غرب، رژیم صهیونیستی و رژیم سعودی به ۱۵ ولایت این کشور هدایت شده است.

دوم این‌که ایالات متحده آمریکا و ناتو، از هرگونه اقدامی که منجر به ایجاد بی‌ثباتی مزمن و دامنه‌دار در افغانستان و شبه‌قاره هند شود حمایت می‌کنند. به صورت خاص، دولت بایدن درصدد القای این گزاره به افکار عمومی دنیاست که افغانستان بدون حضور ناتو به سرزمینی سوخته، ناامن و پرتنش تبدیل می‌شود. بدیهی است که واشنگتن در راستای القا و تثبیت این گزاره دروغین، هر گونه مهندسی و اقدامی را در بستر و محیط افغانستان امروز صورت می‌دهد. در نظر گرفتن این دو مولفه در کنار آنچه از سوی طالبان رخ می‌دهد، قطعاً تصویر جامع‌تری را از آنچه امروز در افغانستان می‌گذرد به ما ارائه خواهد داد.

بایدن از ترامپ عقب افتاد

نظرسنجی جدید در آمریکا نشان می‌دهد جو بایدن، رئیس جمهور آمریکا و معاونان و وزرای وی از اقبال عمومی پایین‌تری در قیاس با دونالد ترامپ، رئیس جمهور سابق و اعضای دولت او برخوردارند. ۴۸درصد از پاسخ‌دهندگان در نظرسنجی مشترک هاروارد،هریس می‌گویند که نظر مثبتی نسبت به دونالد ترامپ دارند در حالی که ۴۶درصد می‌گویند نظر مثبتی به جو بایدن دارند. /هیل

خط قرمز ما امنیت افغانستان است، نه طالبان

دکتر هادی آچیلی استاد روابط بین الملل دانشگاه علامه طباطبایی در خصوص شرایط پیچیده جاری در افغانستان و انتشار تصاویر ویدئویی اعدام برخی غیرنظامیان افغان توسط توسط طالبان به جام جم می‌گوید:

ما خط قرمزی به نام طالبان در عرصه سیاست خارجی جمهوری اسلامی ایران نداریم. اگر طالبان بر مبنای عقلانیت و رعایت حقوق انسان‌ها رفتار کند، می‌تواند از سوی کشورمان به عنوان بازیگری منطقی در عرصه قدرت مورد پذیرش قرار گیرد و اگر خلاف این روش رفتار کند، دیگر دلیلی برای پذیرش آن در زمان حال و آینده وجود ندارد.

در هر حال، طالبان اکنون دارای مسوولیتی حقوقی و شهروندی در قبال تک‌تک ساکنان افغانستان است که باید نسبت به آنها پاسخگو باشد. در این معادله، خصوصا جان غیرنظامیان و افراد بی‌پناه اهمیت فزاینده‌ای دارد. قطعاً طالبان باید در قبال موضوعات ادعایی و آنچه در برخی مناطق از جمله پنجشیر رخ می‌دهند شفاف‌سازی کند.

این تحلیلگر ارشد روابط بین الملل در ادامه می‌افزاید: آنچه در این برهه اصالت و موضوعیت دارد، ایجاد امنیت در افغانستان و منطقه است. به خوبی می‌دانیم که آمریکا و شبکه متعلق به آن از جمله داعش، درصدد ایجاد بحران در افغانستان هستند.

قطعا در این معادله طالبان نه تنها نباید خود جزئی از بحران باشد، بلکه باید در مقابل بحران‌هایی که دشمنان امنیت این کشور درصدد ایجاد و استمرار آن در کالبد این کشور بحران‌زده ایجاد می‌کنند، بایستد.

پشت صحنه انفجارهای ننگرهار

ایجاد کند.

گزارش شده است که در نتیجه انفجارهای ننگرهار شماری از افراد بازداشت شده‌اند. شهر جلال‌آباد، مرکز ولایت ننگرهار، در جریان روزهای شنبه و یکشنبه هفته جاری شاهد انفجارهای مکرر بود که گزارش شد خودروهای حامل طالبان را هدف قرار داده است. براساس گزارش‌ها، در این انفجارها، دست‌کم ۸ نفر کشته و بیش از ۲۰ نفر دیگر زخمی شده‌اند که شامل غیرنظامیان نیز می‌شدند. گروه داعش، مسوولیت انفجارهای اخیر علیه طالبان در شهر جلال‌آباد را برعهده گرفته است. سایت اعماق وابسته به داعش مدعی شده که در این حملات حدود ۳۵ عضو طالبان کشته شده‌اند. داعش پس از اعلام موجودیت خود در افغانستان، ننگرهار را به عنوان پایتخت خود انتخاب کرد. نیروهای آمریکایی در آخرین مورد، حمله هوایی را در ننگرهار اجرا و مدعی شدند که در این حملات، طراح حمله انتحاری مگربار گروه داعش در فرودگاه کابل را کشته‌اند.اما بلافاصله پس از این ادعا، روزنامه نیویورک تایمز در گزارشی موثق افشا کرد که قربانی این حمله صرفاًکودکان، زنان و مردانی بوده‌اند که در ننگرهار ساکن بوده و کمترین نسبتی نیز با داعش نداشته‌اند!

فرضیات موجود در خصوص جنایات ادعایی طالبان

نیروهای خود را نداشته و در عین حال، تاکنون قدرت تسویه احتمالی اعضای نفوذی داعش را نیز در بین خود پیدا نکرده‌اند. قطعاً این ادعای طالبان، نمی‌تواند مانع از تخطئه آنها بابت حوادث اخیر شود. همان‌گونه که اشاره شد، طالبان اکنون قدرت را در افغانستان در دست گرفته و فراتر از آن، خود را گروهی مستقل و تعیین‌کننده در معادلات داخلی این کشور می‌داند. بنابراین مسوولیت نفوذ داعش به درون طالبان با سرپیچی برخی اعضای آن از سیاست‌های کلان تعیین‌شده توسط سران طالبان نیز بر عهده آنهاست. در این شرایط، طالبان باید اراده خود را در مواجهه با این موارد، به ملت افغانستان و ملت‌های مسلمان اثبات کند. فراتر از آن، مقامات طالبان و خصوصا سخنگوی رسمی این گروه باید مواضع صریحی در قبال این جنایات اتخاذ نموده و نسبت دقیق و مستند خود را با این جنایات مشخص کنند. فرضیه سوم این‌که تصاویر ادعایی بعضاً واقعی و بعضاً ساختگی باشد. در این معادله، باید مراقب بازی خاص رسانه‌های غربی و برخی جریان‌های مدافع تنش و درگیری در افغانستان بود. نباید فراموش کرد که بخش مهمی از بازی خطرناک اعضای ناتو، رژیم صهیونیستی و رژیم سعودی در قبال آنچه در افغانستان رخ می‌دهد، در پارل رسانه و تبلیغات چیده می‌شود.

از این رو باید در عین رصد عینی، واقعی و مستند در قبال آنچه در افغانستان رخ می‌دهد و حساسیت محض در قبال حفظ جان و آبروی مردم این کشور رنج کشیده، مراقب آدرس‌ها و نشانه‌های دروغین و در عین حال هدفمندی که از سوی رسانه‌های معاند صورت می‌گیرد، بود. در این صورت، قطعاً هرگونه واکنشی نسبت به آنچه در افغانستان رخ می‌دهد، بر اساس منطق محکم‌تر و قاطعیت بیشتری خواهد بود.